

به نام آن که جان را فکرت آموخت

۱۳۰۳۲۷۲۵

آشنایی با
حمایت بین‌المللی
از اختراعات
و اعهد همکاری ثبت اختراع

تالیف:

بیژن نصیری اعظم

سرشناسه	: نصیری اعظم، بیژن، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: آشنایی با حمایت بین المللی از اختراعات و معاهده همکاری ثبت اختراع
مشخصات نشر	: مؤلف بیژن نصیری اعظم.
مشخصات ظاهری	: تهران: فدک ایستاتیس، ۱۳۹۴.
شابک	: [۱۲۸] ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
وضعیت فهرست نویسی	: ۸۰۰۰۰ ریال: ۷- ۲۲۰- ۱۶۰- ۶۰۰- ۹۷۸
موضوع	: فیا
موضوع	: ثبت اختراعات -- قوانین و مقررات
موضوع	: ثبت اختراعات -- ایران
موضوع	: ثبت اختراعات (حقوق بین الملل)
موضوع	: مالکیت معنوی (حقوق بین الملل)
رده بندی کنگره	: K1۵.۵/۶۱۵ ۱۳۹۴
رده بندی دیویی	: ۳۴۶/۰۴۸۶
رده بندی شصت و ششمین	: ۳۹۸۰۴۲۷

آشنایی با حمایت بین المللی از اختراعات و معاهده همکاری ثبت اختراع

تألیف	: نصیری اعظم
مدیر تولید	: رضا کرمی ناهنده
صفحه آرای	: انتشارات فدک، ایستاتیس (فاطمه نوروزی)
نوبت چاپ	: اول - ۱۳۹۴
تیراژ	: ۵۰۰
قیمت	: ۸۰۰۰۰ ریال
شابک	: ۷- ۲۲۰- ۱۶۰- ۶۰۰- ۹۷۸

فروشگاه: تهران - خیابان انقلاب - بین خیابان فروردین و منبری جاوید
روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران - کتابفروشی فلاح
تلفن: ۶۶۴۱۰۳۵۴
دفتر انتشارات: تهران - خیابان انقلاب - خیابان اردیبهشت - بین لبافی نژاد و جمهوری - ساختمان ۱۰
تلفن: ۶۶۴۴۵۸۳۱ - ۶۶۴۸۱۰۹۶ - ۶۶۴۸۲۲۲۱

احساس نیاز به حمایت بین‌المللی از ثبت اختراع برای اولین بار در سال ۱۸۷۳ میلادی، بعد از عدم حضور مخترعان در یک نمایشگاه بین‌المللی نوآوری به وجود آمد. علت عدم حضور مخترعان در این نمایشگاه نبود راه کاری برای حمایت از طرح‌های آنها در کشورهای دیگر بوده است. با آن زمان هر اختراع فقط در محدوده جغرافیایی کشور ثبت شده قابل حمایت بود.

اولین راه کار بین‌المللی جهت حمایت از اختراع ثبت شده در دیگر کشورها، کنوانسیون پاریس است که در سال ۱۸۸۳ میلادی منعقد شد. بر آن اساس، پنجاه خنثی اختراع خود را در یکی از کشورهای عضو ثبت کند از تاریخ اظهارنامه، ۱۲ ماه زمان دارد تا برای ثبت همان اختراع با حفظ تاریخ حق تقدم در کشور ای دیگر عضو اقدام نماید. کشورمان در سال ۱۳۳۷ شمسی به عضو این کنوانسیون در آمده است. البته این کنوانسیون در سال‌های بعد مورد بررسی مجدد و نهایتاً منجر به اصلاح برخی از قوانین آن شد.

با افزایش اهمیت حقوق مالکیت صنعتی و گسترش خرید و فروش حق ثبت اختراع در جهان، نیاز به حمایت از اختراع در کشورهای مخفف افزایش یافت. اما از آنجا که در کشورهای در حال توسعه اکثر متفحصان این حمایت، مخترعان مستقل بودند (نه شرکت‌های تولید کننده و مراکز علمی و پرداخت هزینه‌های ثبت اختراع در کشورهای گوناگون، پیش از فروش اختراع امکان‌پذیر نبود، نیاز به راه کار بین‌المللی دیگری به وجود آمد.

از سوی دیگر هیچ منبع جامعی جهت بررسی اختراعات در سطح بین‌المللی جهت جلوگیری از تحقیقات تکراری وجود نداشت، در نتیجه

این امکان وجود داشت که مخترعی برای طرحی مدت‌ها وقت بگذارد و هزینه کند در حالی که این ایده قبلاً در کشور دیگری اجرا شده است. همچنین محدودیت ۱۲ ماه برای تشکیل پرونده در کشورهای دیگر که در کنوانسیون پارس تنظیم شده، در بیشتر موارد زمانی کافی برای ساخت نمونه‌های اولیه اختراع و تلاش برای بازاریابی ملی و بین‌المللی نبود. تمام این دلایل و دلایلی دیگر باعث شد تا انگیزه‌ای برای امضاء معاهده همکاری ثبت اختراع یا Patent Cooperation Treaty که به طور مختصر PCT نامیده می‌شود، به وجود آید. این معاهده تحت نظارت سازمان جهانی مالکیت فکری WIPO فعالیت می‌کند. در این کتاب سعی شده اطلاعات مورد نیاز مخترعان جهت استفاده از معاهده ICT به منظور حمایت بین‌المللی از اختراعات درج گردد. اگرچه این معاهده می‌تواند بسیار مفید باشد، اما در خصوص محدودیت‌های زمانی آن جهت آغاز فعالیت ملی و برخی موارد دیگر و نیاز به توجه خاص توسط متقاضی دارد که در این کتاب به طور کامل توضیح داده خواهد شد.

پیشگفتار

این کتاب به منظور آشنایی شما با یکی از مهم‌ترین معاهده‌های جهانی جهت حمایت از ثبت اختراع در سطح بین‌المللی تهیه شده است. اما قبل از ورود به این بحث اطلاعاتی در مورد دو سازمان بین‌المللی که در این حوزه فعالیت می‌کنند، به شما ارائه خواهد شد.

WIPO World Intellectual Property Organization

سازمان جهانی مالکیت فکری
بعد از انعقاد کنوانسیون پاریس جهت حمایت از اختراعات و کنوانسیون برن جهت حمایت از آثار هنری و ادبی در سطح بین‌المللی، دفاتری جهت هماهنگی امور اجرایی و مدیریتی این دو کنوانسیون تشکیل شد. در سال ۱۸۹۳ میلادی این دفاتر با یکدیگر ادغام شدند. دفتر جدید با نام «بیرپی - BIRPI» با توجه به حروف اختصاری به زبان فرانسه، فعالیت خود را آغاز کرد.

بیرپی با هفت کارمند در شهر برن سوئیس افتتاح شد. پس از آن در سال ۱۹۶۰ با توجه به پیشرفت و توسعه حقوق مالکیت فکری، بیرپی از برن سوئیس به شهر ژنو منتقل شد تا در کنار مقر اروپایی سازمان ملل و همین‌طور سایر سازمان‌های بین‌المللی قرار گیرد.

۱. نام انگلیسی دفتر به شرح زیر بوده است:

در سال ۱۹۷۰، دفتر BIRIP، «کنوانسیون تأسیس سازمان جهانی مالکیت فکری» را به تصویب رساند که پس از آن این دفتر کوچک تبدیل به WIPO (سازمان جهانی مالکیت فکری) با وظایف و اهداف گسترده‌تری شد. از اهداف این سازمان می‌توان به کمک به پیشبرد حمایت مالکیت فکری در سراسر جهان از طریق همکاری با کشورها و تامین همکاری‌های اداری میان اتحادیه‌ها نام برد.

در حال حاضر ۲۵ معاهده بین‌المللی در و ایپو اجرا و مدیریت می‌شوند که برخی در زمینه ماهیت موضوعی حقوق مالکیت‌های فکری، برخی راجع به نحوه ثبت بین‌المللی (مانند PCT) و برخی دیگر درخصوص طرز ثبت بین‌المللی ثبت می‌باشند.

جهت دسترسی بیشتر به پایگاه اطلاع رسانی www.wipo.int مراجعه نمایید.